

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษาของเด็กในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลของสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีสมมุติฐานในการวิจัยว่า พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาลของสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2525 จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนอนุบาลวัดปรีดาภิเษก โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ เป็นครูสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนละ 3 คน ครูสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนละ 3 คน รวมครูสอนชั้นอนุบาลโรงเรียนละ 6 คน และตัวอย่างประชากรทั้งหมด 24 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการปรับปรุงจุดมุ่งหมายของการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2

จากเอกสารหลักสูตรและบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงประกอบด้วยพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ

- 2.1 พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการฟัง
- 2.2 พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการพูด
- 2.3 พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน
- 2.4 พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าสังเกตการสอนของตัวอย่างประชากรทั้ง 24 คน ๆ ละ 3 ครั้ง รวมทั้งหมด 72 ครั้ง ครั้งละ 20 - 30 นาที ในการสังเกตนี้ผู้วิจัยบันทึกผลการสังเกต โดยทำเครื่องหมายในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมในแบบสังเกต แต่ไม่บันทึกพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก และไม่บันทึกเสียงการสอนแต่ละครั้งไว้ เพื่อนำมาทบทวนในวันเดียวกันอีกครั้งหนึ่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 คำนวณหาค่าร้อยละของพฤติกรรมการสอนในแต่ละข้อ
- 4.2 คำนวณหาค่าร้อยละของพฤติกรรมการสอนแต่ละข้อในแต่ละระดับชั้น
- 4.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยทดสอบค่า ไคสแควร์ (χ^2)

$$\text{สูตร } \chi^2 [C] = \frac{N(AD - BC)^2}{(A + B)(C + D)(A + C)(B + D)}$$

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ในการเตรียมความพร้อมด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พบว่า พฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ครูถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนฟัง พฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ ออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมและปฏิบัติตามคำสั่งอื่น ๆ และเล่านิทาน หรือเหตุการณ์ให้นักเรียนฟัง พฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นน้อย คือ ครูออกเสียง

คำศัพท์ที่เหมือนหรือแตกต่างกันให้นักเรียนจำแนกหรือเปรียบเทียบ และพฤติกรรมการสอนหนึ่ง ที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ทำเสียง, เปิดเทปเสียงต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง หรือให้ฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว และบอกว่าเป็นเสียงอะไร เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการพูดที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ให้นักเรียนเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ พฤติกรรมการสอนที่ถูกเกิดขึ้นรองลงมา คือ ฝึกให้นักเรียน ออกเสียงคำต่าง ๆ ให้ชัดเจนถูกต้อง พฤติกรรมการสอนที่ถูกเกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ให้นักเรียน แสดงบทบาทสมมุติ เพื่อฝึกการใช้คำพูดในโอกาสต่าง ๆ

พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ฝึกให้ท่องจำคำคล้องจอง บทกลอนน่าย ๆ หรือร้องเพลง พฤติกรรมการสอนอ่านที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ ฝึกให้นักเรียนดูภาพแล้วเล่าเรื่องจากภาพ พฤติกรรมการสอนอ่านที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ สอนให้นักเรียนรู้จักตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กับภาพ และพฤติกรรมการสอนอ่านที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ฝึกให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง โดยการเรียงภาพหรือเล่าเรื่อง

พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ให้นักเรียนวาดภาพตามใจชอบ พฤติกรรมการสอนเขียนที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ เรากวามสนใจของเด็กให้สนใจในบทเรียนโดยวิธีต่าง ๆ และชมเชยหรือให้กำลังใจ พฤติกรรมการสอนเขียนที่เกิดขึ้นน้อย มี 2 พฤติกรรม คือ ให้นักเรียนเขียนอักษรด้วยวิธีที่ถูกต้อง และให้นักเรียนเขียนอักษรด้วยวิธีที่ถูกต้อง และให้นักเรียนเขียนคำง่าย ๆ และพฤติกรรมสอนเขียนที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด มี 2 พฤติกรรม คือ ฝึกใช้ปากกู่โดยใช้นิ้วมือชี้เขียนในอากาศ บนโต๊ะ บนพื้นห้อง หรือกระเบื้องทราย และให้นักเรียนต่อจุดเป็นภาพตามแบบ ส่วนพฤติกรรมสอนที่ไม่เกิดขึ้นเลย คือ ให้เล่นทราย และน้ำ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่ามีพฤติกรรมสอนอ่านที่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 เพียง 1 พฤติกรรม คือ ครูสอนให้นักเรียนอ่านคำง่าย ๆ และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ ด้วย ส่วนพฤติกรรมสอนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเลย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษา
พบว่า

1. พฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ครูถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
ที่นักเรียนฟัง ฟังนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเตรียมความพร้อมด้านการฟัง คือ ให้นักเรียน
เรื่องราวได้เข้าใจ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ ดังกล่าวไว้ในแนวการจัดประสบการณ์ชั้น
อนุบาลปีที่ 1 - 2 พุทธศักราช 2522 (2522 : 13) ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่ก็เห็นว่า ผลที่
แสดงว่า เด็กฟังแล้วเข้าใจหรือไม่ก็คือ การตอบคำถามจากเรื่องที่ได้อ่านนั่นเอง

ส่วนพฤติกรรมการสอนฟังที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ทำเสียง, เปิดเพลงเสียง
ต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง หรือฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว และบอกว่าเป็นเสียงอะไร เหมือนหรือ
ต่างกันอย่างไร ในเรื่องนี้ครูอาจเข้าใจว่า การให้ฟังเสียง หรือให้เด็กรู้จักเสียงต่าง ๆ
รอบตัวนั้น ควรจะเป็นระยะเปิดภาคเรียนใหม่ ๆ แต่ในระยะเวลาที่ผู้วิจัยไปสังเกตการสอนนั้น
เป็นช่วงปลายภาคการศึกษาที่ 2 แล้ว พฤติกรรมการสอนฟังในเรื่องของการฟังเสียงจึงน้อย
ลงไปเน้นการฟังเรื่องราวมากกว่าดังกล่าวแล้ว ตามความเบ้ความจริงแล้ว การสอนฟังเสียง
และแยกเสียง ควรมีขึ้นตลอดปี โดยให้ฟังและแยกเสียงพยัญชนะ สระ และคำต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วย

2. พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมด้านภาษาพูดที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ใ้
นักเรียนเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมสอนที่ตรงจุดมุ่งหมายของการเตรียม
ความพร้อมในการพูด ในเรื่องการใช้คำพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ (2522 : 6) ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ที่กล่าวไว้ในหนังสือคู่มือครู เรื่อง
การสอนชั้นอนุบาล ข้อ กิจกรรมของเด็ก (2522 : 10-11) ว่า "เด็กในวัยนี้ ชี้อวั
มีแผนการจะทำอะไรด้วยตนเอง ควรจัดใหม่เวลาสำหรับอวดเล่าและแสดง และพัฒนาการ
ทางด้านภาษาพูดจะไ้คล่องแคล่ว ครูต้องคอยแก้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม" และสะดวกต่อ
การสอนของครู เพราะการให้เด็กเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์นั้นทำได้ไม่ยาก และเด็ก ๆ ก็ชอบ
ที่จะแสดงความสามารถให้ผู้อื่นเห็น เด็กจะภูมิใจมากที่จะได้เล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ให้ผู้อื่นฟัง

ส่วนพฤติกรรมสอนพูดที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ใ้เด็กเรียนแสดงบทบาทสมมุติ
เพื่อฝึกใช้คำพูดในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งการเล่นบทบาทสมมุติก็เป็นกิจกรรมที่เด็กอนุบาลชอบอยู่แล้ว

แม้ในการเล่นของเด็ก เขาก็ยังเล่นสมมุติกันเอง เพราะวัยนี้ยังเป็นวัยที่ชอบใช้จินตนาการ การที่ครูแสดงพฤติกรรมน้อย จึงตอบสนองธรรมชาติของเด็กอนุบาลน้อยไป ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นว่าเด็กอนุบาลนั้นยังเด็กอยู่ อาจจะไม่กล้าบอกการเตรียมบทเรียน และครูเกรงว่าอาจทำให้ห้องเรียนเกิดความสับสนวุ่นวายได้ จึงหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่แปลกออกไป เพื่อให้ห้องเรียนอยู่ในความสงบ ซึ่งในความจริงแล้วครูอนุบาลควรจะต้องจัดให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ เพื่อฝึกการพูดให้มากขึ้น

3. พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาก่อนการอ่านที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การฟังเพลง คำคล้องจอง บทกลอนง่าย ๆ หรือร้องเพลง ซึ่งกิจกรรมนี้ให้ประโยชน์อย่างมากแก่เด็กในเรื่องความพร้อมก่อนการอ่าน เพราะเด็กจะเกิดความคล่องแคล่วในการออกเสียงซ้ำซึ่งในความไพเราะของภาษาทำให้พร้อมที่จะเรียนอ่านในขั้นต่อไป ซึ่งจากการวิจัยของ วาสิ ปรงสิงห์ (2524 : 139) ก็พบว่า กิจกรรมที่ครูอนุบาลจัดมากที่สุด คือ การร้องเพลง ฟังเพลง ทำจังหวะต่าง ๆ กิจกรรมนี้เป็นสิ่งที่ครูอนุบาลทุกคนทำได้และนักเรียนอนุบาลก็ชอบกิจกรรมนี้ เพราะเขาได้ท่องคำคล้องจองหรือบทกลอน หรือร้องเพลงพร้อม ๆ กัน และยังทำท่าทาง หรือเคาะจังหวะประกอบไปด้วย ทำให้ห้องเรียนมีชีวิตชีวามากกว่าพฤติกรรมใด ๆ จากการไปสังเกตพบว่า เด็กเต็มใจที่จะทำกิจกรรมนี้ เขาจะท่องคำคล้องจองและร้องเพลงอย่างเต็มเสียงและสนุกสนานมาก ดังนั้น เมื่อพบว่าเด็กเริ่มไม่สนใจในบทเรียนที่ครูกำลังสอนครูจึงมักจะแทรกกิจกรรมนี้เข้ามา ซึ่งทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายและยังได้ฝึกความพร้อมในการอ่านไปด้วย

พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาก่อนการอ่านที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การฝึกให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง โดยการเรียงภาพหรือเล่าเรื่อง ซึ่งพฤติกรรมนี้จำเป็นอย่างมากที่ครูจะต้องฝึกเด็กอนุบาล เพื่อให้เด็กได้ใช้ความคิด จินตนาการ และมีความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ โลก เหตุที่พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นน้อยอาจเป็นเพราะการให้นักเรียนเล่าเรื่องลำดับเหตุการณ์นั้นค่อนข้างจะเป็นนามธรรมสำหรับเด็กอนุบาล นักเรียนแต่ละคนจะต้องใช้เวลาทำมาก ทำให้นักเรียนอื่น ๆ ที่ไม่ได้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย และอาจปฏิบัติตัวไม่อยู่ในระเบียบวินัยของห้องเรียนได้ การเรียงรูปภาพก็อาจจะไม่สะดวกกับครูที่จะต้องหารูปภาพที่เข้ากับเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ซึ่งครูอาจหาไม่เป็นหรือใช้เวลาจัดทำภาพนาน ครูจึงแสดงพฤติกรรมน้อยไป ซึ่งครูควรจะต้องแสดงพฤติกรรมการสอนในข้อนี้ให้ใกล้ชิดส่วนกับพฤติกรรมอื่น ๆ ด้วย

4. พฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาผ่านการเขียนที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ให้นักเรียนวาดภาพตามใจชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสิ ปรงสิงห์ (2524 : 125) ซึ่งพบว่า กิจกรรมที่ครูจัดมากที่สุด คือ การวาดภาพระบายสี กิจกรรมวาดภาพนี้เป็นกิจกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กอนุบาล ถึงที่คณะกรรมการจัดทำคู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนเกณฑ์บังคับ (2523 : 212 - 230) ได้กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมการวาดรูประบายสี มีประโยชน์แก่เด็กมาก เพราะเป็นกิจกรรมการเล่นสร้างสรรค์และจินตนาการ และยังช่วยบรรเทาและผ่อนคลายความตึงเครียดแก่เด็กด้วย เป็นการช่วยทำให้เด็กแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่เด็กไม่สามารถพูดออกมาเป็นคำพูดได้และยังเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้การสอนเขียนคำนำไปด้วยดีเมื่อเด็กเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" นอกจากนี้การวาดภาพยังช่วยให้กล้ามเนื้อมือและนิ้วมือของเด็กแข็งแรง ทั้งยังฝึกให้สายตาและมือรวมหนึ่งความคล่องแคล่วอีกด้วย

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า เด็กมีความพึงพอใจมากเมื่อครูให้วาดรูประบายสีเพราะเขาได้แสดงความคิดอย่างเสรี และมีอิสระในการใช้สี นอกจากนี้เขายังสามารถที่จะนั่งหรือนอนวาดรูปไปตามใจชอบ สนทนากันระหว่างการวาดรูปไปพลางๆ หลังจากนั้นครูก็ยั้งให้เขาได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพที่เขาวาด ซึ่งทำให้เขาพึงพอใจที่มีชิ้นงานในรูปภาพที่เขาวาดอีกด้วย เกี่ยวกับอุปกรณ์การวาดภาพ คือ กระดาษและสีก็มีอยู่พร้อมแล้ว เด็กทุกคนสามารถกระทำกิจกรรมนี้ได้ด้วยตนเองไม่ต้องให้ครูช่วย

ส่วนพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อมทางภาษาผ่านการเขียนที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การให้จุดจุกเป็นภาพตามแบบกิจกรรมนี้เป็นการฝึกการลากเส้น อันจะเป็นพื้นฐานในการเขียนตัวอักษรต่อไป ครูจึงควรฝึกให้เด็กด้วย เหตุที่พฤติกรรมการสอนแบบนี้เกิดขึ้นน้อยอาจเป็นเพราะครูอาจมีความลำบากในการเตรียมภาพมาให้เด็กลากเส้นต่อจุด ซึ่งแก้ปัญหาได้โดยใช้แบบฝึกเป็นรูปภาพง่าย ๆ โดยทำแบบไว้ เมื่อจะให้เด็กฝึกลากเส้นต่อจุดก็ใช้แผนพลาสติควางทาบข้างบนแล้วให้เด็กลากเส้นตามจุดเหล่านั้น ซึ่งถ้าทำแบบนี้จะใช้แบบนั้นได้หลายครั้ง เพราะสามารถลบพลาสติคได้และเก็บแบบไว้ใช้ต่อไป การต่อจุกเป็นภาพนี้เด็กอนุบาลชอบอยู่แล้ว เพราะเป็นวัยกำลังอยากรู้อยากเห็น อยากรายว่าภาพที่ตนกำลังทำอยู่นั้นเป็นภาพอะไร

พฤติกรรมการสอนเขียนที่เกิดขึ้นโดยผู้สอนพฤติกรรมหนึ่ง คือ การฝึกกล้ามมือ โดยใช้นิ้วมือปักเขียนในอากาศ บนโต๊ะ บนพื้นห้อง หรือกระเบาะทราย การฝึกกล้ามมือนี้เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์แก่เด็กอนุบาล เพราะจะเป็นพื้นฐานในการเขียนตัวอักษรต่อไป คือ ทำให้เด็กทราบทิศทาง การเขียนตัวอักษรแต่ละตัวอย่างถูกต้อง จึงควรที่ครูจะแสดงพฤติกรรมนี้ให้มากขึ้นด้วย

พฤติกรรมการสอนเขียนที่ไม่เกิดขึ้นเลย คือ การให้เล่นกับทรายและให้เล่นกับน้ำ การเล่นกับน้ำ เช่น ใหกรอกน้ำใส่ภาชนะต่าง ๆ การนำของเล่นลอยน้ำ ซึ่งทำให้เด็กได้โอกาสการบังคับกล้ามเนื้อ ที่จะเทน้ำใส่ภาชนะและยังได้เรียนรู้เรื่องราวของน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานะที่ใส่อีกด้วย การเล่นกับทรายก็เป็นการเล่นกับกล้ามเนื้อ นิ้วมือ เช่น เล่นขุดอุโมงค์ ก่อเจดีย์ทราย ตักทรายใส่ภาชนะ และเด็กยังสามารถเล่นกับของเล่นอื่น ๆ บนพื้นทราย หรือฝึกกล้ามมือโดยการเขียนเส้นหรือตัวอักษรบนทรายได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วาสิ ปรุงสิงห์ (2524 : 116) คือ ครูจัดกิจกรรมเล่นกับทรายและเล่นกับน้ำน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะครูเกรงว่าจะเกิดการเปื้อนเปรอะ ซึ่งน่าจะไม่มีวิธีป้องกันได้ เช่น ให้เด็กสวมหน้ากากกันเปื้อน ถ้าจะเล่นทราย หรือสวมเสื้อพลาสติกเวลาจะเล่นกับน้ำก็จะลดการเปื้อนเปรอะไปได้ และทำให้ครูได้แสดงพฤติกรรมการสอนนี้ให้ครบถ้วน เพราะก็มีประโยชน์แก่เด็กเท่า ๆ กับพฤติกรรมการสอนในข้ออื่น ๆ เหมือนกัน

5. จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนการเตรียมความพร้อม-ทางภาษาของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 แล้ว ปรากฏว่า มีเพียง 1 พฤติกรรมเท่านั้น คือ สอนให้นักเรียนอ่านคำง่าย ๆ และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ ด้วย แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ : 01 ส่วนพฤติกรรมสอนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเลย ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 ควรจะแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

พฤติกรรมการสอนที่ครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ การสอนให้นักเรียนอ่านคำง่าย ๆ และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ ด้วยนั้น เนื่องจากนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สายตาจางเห็นสิ่งที่ไม่เห็นจึงไม่กล้าที่จะอ่าน นักเรียนฝึกสังเกตเปรียบเทียบสิ่งของและภาพไปก่อน ส่วนในชั้นอนุบาลปีที่ 2 นักเรียนสามารถ

จำนวนสิ่งที่เห็นใกล้ขึ้น ครูชั้นอนุบาลปีที่ 2 จึงสอนให้อ่านคำ และรู้จักความหมายของคำนั้น ๆ
 ภาย ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนอ่าน

ส่วนพฤติกรรมการสอนอื่น ๆ ที่ครูชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 ปฏิบัติไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะวิธีการเตรียมความพร้อมคล้ายกัน แต่ต่างกันเพียงรายละเอียดของเนื้อหา หรือความยากง่ายของแบบฝึก จึงทำให้พฤติกรรมไม่แตกต่างกัน แต่จากจุดประสงค์ของการเตรียมความพร้อมทางภาษาในชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 2 นั้น แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและเขียนในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ควรจะเริ่มหัดเขียนเส้นต่าง ๆ ที่จะประกอบเป็นตัวอักษร และเขียนตัวอักษรหรือคำง่าย ๆ บ้างแล้ว เป็นการเตรียมตัวสำหรับการเรียนในชั้นประถมปีที่ 1 ต่อไป ดังที่ กิติยวดี บุญชื่อ (2520 : 78 - 79) ได้กล่าวไว้ว่า "การจักประสบการณ์ในชั้นแรก ๆ นั้น น่าจะเป็นการฟังและพูด เมื่อเด็กเริ่มจะเข้าโรงเรียน จึงเน้นการอ่านและเขียน" ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กอนุบาลนั้น ควรจะแตกต่างกันโดยการเน้นการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนให้มากขึ้นในชั้นอนุบาลปีที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อครู

จากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ได้พบว่าพฤติกรรมบางอย่าง ครูปฏิบัติมากบางน้อยบาง พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยเหล่านี้ เช่น การอ่านออกเสียง เปิดแม่เสียงต่าง ๆ ให้เด็กเรียนฟัง หรือให้ท่องเสียงต่าง ๆ รอบตัว และบอกว่าเป็นเสียงอะไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร การอ่านออกเสียง โดยเด็กให้เด็กเรียนแสดงบทบาทสมมติ เพื่อฝึกการใช้คำพูดในโอกาสต่าง ๆ การอ่านออกเสียง โดยเด็กให้เด็กเรียนเรียงลำดับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง การเขียน โดยเด็กให้เด็กเรียนระบายและนำ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาได้ ดังเกณฑ์ เลขา ปิยอัศจรรย์ะ ได้กล่าวถึงการจักประสบการณ์ด้านภาษาแก่เด็กอนุบาล (2523 : 1 - 8) ดังนั้นครูควรส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมทุกด้านให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเตรียมความพร้อมทางภาษาตามแนวทางการจักประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 2 มุทธเกียรติราช 2522 (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 6, 55) ให้มีสัดส่วนหรือใกล้เคียงกัน ไม่ควรละเลยกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยไม่จำเป็น

เนื่องเพราะความยากลำบากในการหาสื่อหรือใช้เวลามากในการฝึกเด็ก เช่น กิจกรรมการ
ให้เล่นทรายและน้ำ

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้จัดทำหลักสูตร หรือคู่มือการสอน หรือแนวปฏิบัติ

ผู้วิจัยพบว่า ครูชั้นอนุบาลมีเนื้อความกระตือรือร้น ในการที่จะปรับปรุง
พฤติกรรมการสอนของตนเองเป็นอย่างมาก จากการที่ผู้วิจัยนำแบบสังเกตไปสังเกตการสอน
ของท่านเหล่านั้น ท่านได้แสดงความสนใจอย่างมาก ในแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนการ
เตรียมความพร้อมทางภาษาฉบับนี้ และปรารถนา ถ้าได้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนไว้ก็จะ
ได้คอยตรวจสอบตนเองว่า ได้ทำพฤติกรรมใดไปมากน้อยเพียงใด ซึ่งจากเหตุผลนี้ทางกรม
วิชาการ หรือหน่วยศึกษานิเทศก์ น่าที่จะได้มีการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนการ เตรียม
ความพร้อมทางภาษานี้แจกจ่ายไปยังครูชั้นอนุบาลอย่างทั่วถึง เพื่อที่ท่านเหล่านั้นจะได้ตรวจสอบ
ตนเองว่า ทำตามจุดประสงค์ของการเตรียมความพร้อมทางภาษาในชั้นอนุบาลมากน้อยเพียงไร
มีพฤติกรรมใดที่ยังมิได้ปฏิบัติก็จะไปปฏิบัติให้ครบ และถ้าหากมีการศึกษาแล้วน่าจะมีการตรวจ-
สอบว่า มีพฤติกรรมใดที่มีได้ปฏิบัติเลย แล้วหาเหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใดจะได้หาทางแก้ไข
เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน แผนการสอน หรือหลักสูตรต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะมีการวิจัยเป็นคณะ เพื่อสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในกว้าง
ขวาง และควรที่จะสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในการเตรียมความพร้อมให้ครอบคลุมตลอด
มี และในการสังเกตนั้นน่าจะมีการทดลองใช้แบบฉบับความถี่ของพฤติกรรมการสอนที่เกิดขึ้นใน-
เวลาที่กำหนดด้วย